

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Értéktelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Telefonhálózat a vármegyében.

A tudomány újabb és újabb vívmányai a köz- és magánélet háztartását lassankint egészen átalakítják. Mássá lesz a külső forma és a belső berendezkedés, mint régenté volt.

Ugyszólván minden organikus szervezet hozzáalkalmazkodik a gőz- és villamosság- okozta változott helyzethez, a lázas, rohamos haladás követelményeihez.

A kényelem, a gyorsaság, a közvetlenség és czélszerűség lép a lomhaság, lassúság és körülményeskedő huzavona helyébe. — És mindég jobb és tökéletesebb formában.

Ma nem járunk ekhós szekereken Budapestre, mint hajdan, — hanem vasúton. Igaz, hogy Feleden és Füleken hosszadalmas várakozás után némi átszállás gyötrelmeit kell megélnünk, de hát ez a magunk gyámoltalansága, mert lám a *rosznyóiak*, átkapcsolható „közvetlen“ kocsikban utazhatnak már évek óta. A vármegyei *székvárosnak* még ilyen kényelem nem dukál, mert az itt lakók csak „csutorások“, de azért lesz nekünk még villamos világításunk is, mihelyt kievickélünk Pató Pál úr bölcsességének hinarjából, mely azzal tart fogva bennünket, hogy „Ej, ráérünk mi arra még!“

A telegráfot már minden okos ember használja, a kinek sürgős szüksége van rá, magánember és közhivatalnok egyaránt, pedig még nem is olyan nagyon régen, „delizsáncz“ meg czigányposta közvetítette a magán- és hivatalos értesítéseket.

Egy évtized óta pedig ott állunk, hogy a telegráf drótjának üzenetváltása is késedelmes ahhoz a közvetlen gyorsasághoz képest, a mit a távbeszélő segítségével el lehet érni.

Erről Gömörvármegyében legfeljebb csak egyes gazdagabb uradalmak tisztikara tud valamit, a közönségesebb halandók és a hivatalos világ csak annyit sejt, hogy van bizony telefon

a világon, de hát amiképen a gyorsvonat nem fűtül nekünk, azonképen a telefon se áll szóba mivélünk.

Pedig dehogy is nem, csak akarni kellene.

Budapestet Kassával éppen mostanában köttették össze ilyen állami távbeszélővel, persze Losonez és Miskolcz „kijárták“ maguknak, hogy beleessenek a vonalba és persze Rimaszombat kimaradt a kötelékből, mivelhogy ez a szegény csutorás város mindenkor „zsákutczában“ van akkor, mikor valami közlekedési előnyről van szó.

Torontálmegyében, Békésben minden szolgabíró, minden körjegyzőség, minden állami hivatal össze van kötve telefonice egymással és a vármegyei székhelyekkel. Sőt 30 firt évi bér fejében a magánosok, üzletemberek és még a szerteszét szórt tanyákon lakó gazdák, uradalmi tiszték stb. is saját lakásukból használhatják ennek az áldásos intézménynek minden kínálkozó előnyeit.

Milyen kiszámíthatlan óriási haszna lenne egy ilyen telefonhálózatnak a mi nagy kiterjedésű vármegyénkben is!

Meg vagyunk győződve róla, hogy ez életképes eszme megtestesítése úgy a közigazgatás, mint testületek, kereskedők és magánosok érdekében felette kívánatos volna s ép ezért felhívjuk ez uton is megyénk intéző köreit, vegyék kezükbe az ügyet és ne sajnáljanak egy kis fáradságot, hogy az — ha mindjárt útba álló akadályok válvetett munkával való elgördítésével is, — elérje a kivitt!

A pestis.

Vettük közlés végett a következő — az összes törvényhatóságokhoz megküldött — belügyminiszteri körrendeletet:

„A pestis betegség oly régen nem mutatkozott többé Európa szárazföldjén, hogy jogosultnak látszott már az a feltevés, hogy elvesztette vészese jellegét, mert hazá-

— Nem erre vonatkozólag akartam kérdést tenni. Hiszen a kit maga vezet be hozzám, azt szívesen látom, ha nem is lenne jogtudor, ügyvéd, jogtanácsos, meg nem tudom micsoda. Hanem valami másra vagyok én kíváncsi. Mondja csak — folytatá közelebb hajolva Gidához — rokona ez a Brankó Viktor annak a másik Brankó Viktornak, annak az . . . izé . . . tudja párbajhősnek?

— Rokona-e? Annyira, hogy ő maga az!
— Jesszus! — szólt Pálma ijedten — és maga ezt a krakéler, ezt a fenevadat, ezt a mézarost, ezt az embernőzöt vezette be hozzám?

— Nonono! Nagyságos Asszonyom! Kimélje Viktort! En vezettem be, tehát én állok jót érte. Hanem ha nincs ellene kifogása, szenteljen nekem egy rövidke félóraeskat, szeretnék róla elmondani egyet s mást. Legálább tudni fogja a Nagyságos asszony, hogy kivel van dolga?

Szentjoóbyné kissé kedvetlenül mondott egy — nem bánom-ot, — aztán Zsigárdynéhez fordult:

— Edes Blankám, helyettesíts egy kissé. Gidával akadt fontos megbeszélni valóm.

Mikor bezárult mögöttük a boudoir ajtaja, az özvegy izgatott hangon fordult a képviselőhöz:

— Azt mondja, hogy kiméljem Viktort? No hát jól van! És én ismétlem, hogy embernőz! Az! Először mint ügyvéd, aztán mint nem ügyvéd! Azt hiszi nem ösmerem az összes hőstetteit . . .

— De edes Nagyságos Assz . . .

— Azt hiszi, én nem szoktam ujságot olvasni? Hohó! Mintha bizony nem tudnék arról a híres esetéről, hogy mihelyt megkapta a tiszt kinevezését, első dolga volt belekötöni a volt főhadnagyába, és ezt úgy összevágta, hogy szegény tiszt alig mert az utcára kimenni, s végre

jával, a távol kelettel fennálló élénk forgalom mellett sem jutott el újabb időben Európába.

Ez okozta, hogy az újabb orvosi szakirodalomban és tankönyvekben úgy, mint folyóiratokban csak szűkszavú, régiebb feljegyzésekből átvett, jóformán elavult tudományos állásponton levő ismertetések foglaltatnak a pestisről; sőt maga az egyetemi orvosi szakoktatás is inkább csak mint historikummal foglalkozhatott kör- és járványtanával. — Így oly helyzet állott elő, hogy orvosaink igen nagy részének nem volt módjában megismerni a pestisbetegség mivoltát.

Mindezeknél fogva szükségesnek láttam, hogy most, midőn a pestis betegség a Földközi tenger partvidékein sőt Portugáliában is mutatkozik s így nem lehetetlen, hogy egyes esetei Európának belsejébe s Magyarországra is behurczoltathatnak; mód és alkalom nyujtassék az orvosoknak, — első sorban pedig a hatósági — arra, hogy a pestis betegség mivoltával megismerkedhessenek a legjobb tudományos kutatások által nyujtott alapokon.

E végből felhívásomra legilletékesebb szaktanácsom, az országos közegészségi tanács a mellékelt tudományos ismertetést szerkesztette, melyből hatósági, községi és körorvosai között ingyen szétosztás czéljából megfelelő számú példányokat bocsátok ide mellékelve a törvényhatóság rendelkezésére.

Hogy pedig maguk az egészségügyi hatóságok és ezeknek nem orvos közégei, sőt a nagy közönség értelmesebb része is helyes ismeretet szerezhesen a pestis betegség mivoltáról egyidejűleg arról is gondoskodtam, hogy közérthető módon szerkesztett rövid ismertetés is közzöltessek ama betegségről. Ezen ismertetésből szintén küldök ide mellékelve a törvényhatóságoknak megfelelő számú példányt oly felhívással, hogy azokat egészségügyi hatóságainak osztassa ki, szövegét pedig hivatalos közlönyében, — vagy ha ilyen nem volna, valamely olvasott helyi lapban, nyomassa le.

Budapest, 1899. évi október hó 21-én.

Széll s. k.“

A pestis betegség ismertetése:

1. A pestis ragadós betegség, mely az által támad, hogy egy bizonyos betegséget okozó csira (a pestis bacillus) bejut az emberi testbe.

2. A pestis lázas betegség, melynél a láz vagy hirtelen vagy rövid ideig tartó általános rosszulét után lép fel és mely a megbetegülés 3-5-ik napján legtöbbször halállal végződik, a belőle felgyógyultaknál pedig különféle enyhébb vagy súlyosabb utóbjokat hagy maga után. Pestis betegeknek szembeszökő az érverés

is kénytelen volt magát Bukovinába helyeztetni. Azt hiszi, nem tudom azt, hogy ha egy-egy szerencés párbaja után gratulálnak neki, mit szokott felelni? — Nem hiába kereszteltem az apám „Viktor“-nak „Győző“-nek. — Most aztán maga ezt az embert ideszabadítja az én fiatalberekim közé! No köszönöm szépen! Nagyon hálás vagyok magának! Lesz itt felfordulás; lesz itt duellum! Szervusz neked!

— De edes Nagyságos Asszonyom! Az Istenért ne izgassa fel magát!

— Eh hagyjon nekem békét! Sohasem voltam nyugodtabb mint ma! — felelt az özvegy ideges türelmetlenséggel.

— Ha kívánja, szépen értésére adom Brankónak, hogy jelenléte nem kívánatos nagyságos asszony előtt.

— Persze! Hogy aztán magából is gulyást csináljon . . . ! Istenem! Istenem! Az összes fiatalberek ki fognak tőlem maradni. Hiszen félni fog mindenki, hogy egy esetleg meggondolatlan szóért, összefasirozza!

— Esedezem! Hagyjon végre engem is szóhoz jutni — szólt Balázs könyörgő hangon kezeit összetéve — Viktort én igen jól ismerem. Az egyetemi évek óta benső barátom. Felelek érte. Aztán higgye meg, jobb ő sokkal, mint a hire. Igaz, hogy eddig volt már vagy 30 párbaja, de igaz ok nélkül soha! Mikor felkerült az egyetemre, első éves jogász — korában esett meg vele az a pech, hogy az egyetemi elnökválasztások alkalmával összetűzött egy fiatalberekkel, ki őt aztán jól megvágta. Most is látszik még egy kis forradás a jobb arcán . . .

— Báresak levágta volna a fülét! Szólt közbe Szentjoóbyné bosszúsán

— Ne tessék oly kegyetlennek lenni! No hát erre Viktor elhatározta, hogy megtanul vivni úgy, hogy ilyen bolond dolog többé vele elő ne fordulhasson. Meg is

T Á R C Z A.**A krakéler.**

Irta: HARMATZY LORANT

— Tisztelt Nagyságos Asszonyom — szólt Balázs Gida Szentjoóbynéhez*) — engedje meg, hogy bemutat-hassam Dr. Brankó Viktor barátomat!

— Örülök — felelt az özvegy — s kívánom, hogy érezze magát nálam otthonosan!

Brankó mély meghajlással viszonzta az özvegy szavait, és miután még néhány obligát udvariasságot mondott Pálma asszonynak, távozott Balázs Gida karján, hogy megismerje a társaság többi tagjait.

Brankó ugyanis, ma lévén először Szentjoóbynénál, s mivel ide Gida vezette be, ennek kellett tovább is kalauzolni, hogy — mint kifejezte. — Viktor barátja keresztül egye magát a bemutatkozások száraz kása-hegyén.

Szentjoóbyné hosszasan nézett a fiatal ember után, a midőn Balázs egyedül visszatért hozzá, így szólt:

— Nem haragudnék meg egy kérdésért?

— Tudom mit akar kérdezni, Nagyságos Asszonyom! — felelé a képviselő, — Brankó Viktor, jogtudor, 29 éves, római katolikus, nőtlen, tartalékos hadnagy az 1. honvédhuszár ezredben, ezelőtt három évvel átvette az édesapja ügyvédi irodáját, s ezzel együtt a Helmburg grófok jogügyeinek vezetését, a mi azt jelenti, hogy kitűnő parthie; egy egész sereg jónévű egyet tagja, s mint látni méltóztatott roppant elegáns, csinos fiu, s én mondhatom még azt is, nagyon jó fiu!

*) Legyen szabad előrebocsátva megjegyezni, hogy az itt következő történetke idejében, a képviselő ur még nem volt boldog férje a szeretetreméltó Pálma asszonynak.

Legolcsóbb bevásárlási forrás órák és ékszerekben!

Tigerman Adolf és Társa órás és ékszerészek

Rimaszombat, Erzsébet-tér és Kossuth-utca sarok, a vármegyeház mellett

5-6

Tulhalmozott nagy raktár folytán a **legolcsóbb árban** ajánljuk **arany** és **ékszer** árúinkat, valódi svajeci **arany- és ezüst zsebórákat, falli- és inga-órákat, valódi ezüst evő-készleteket** stb. stb. Óra- és ékszerjavításokat **saját műhelyünkben jótállás mellett** készítünk. — Régi és törött aranyakat a legmagasabb árban vesszünk. Nagy raktár ehna-ézszt arakban.

Kiváló tisztelettel **Tigerman A. és Társa órás és ékszerészek** és a m. kir államvasutak pályáórása.

nagy szaporasága, a verőerek feszülésének elernyedése, mire csakhamar nagyfokú gyengeség és részvétlenség következik. A pestis betegségnek a fertőzés helye és mére szerint, többféle alakja van. Leggyakoribb a *mirigyos pestis*, melynek jellemző a czombhajlásban, a hónaljban vagy a nyakon levő egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legtöbbször már az első napon eléri.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vérzicellés, fekete-barna anyagok kiürülése, hányás és székletét útján), ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napján meg nem hal, akkor a mirigydagadatok elgennyesedhetnek, vagy el is oszolhatnak. — A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol *hólyagocskák* támadnak, melyből néha tenyérszerű nagyságú szövetpusztulásra vezető fekély, a *pestis-fekély* fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyos pestisnél. A *tüdő pestis* éppoly alakban jelentkezik, mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás; — ez az alak majdnem kivétel nélkül halálos. Az ily betegek köpetében számtalan pestis bacillus van. Oly egynék, a kik a tüdő idült betegségeiben, különösen tüdővészben szenvednek, kiválólag hajlamosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyezkedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül üszkösszerűségre vezet. (Ezt nevezték a középkorban „fekete halálnak”).

Némely kutatók a pestis betegségnek egy negyedik alakját: *bél pestist* is észleltek; úgy mondják, hogy ennél fekélyesedés támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelenik meg, mint valamely súlyos hasi hagymáz.

A betegség mindezen alakjainak amugy is rosszindulatú volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetet való kiterjedése által, úgy hogy általános vérmérgezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra múlva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségnek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helybeli tünetekkel jelentkeznek és rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirokmirigyek nedvében és szövetében, a pestises hólyagcsában és fekélyben, — tüdő pestisnél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegek vizeletében és bélürülékeiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerekre és eljuthat különféle tárgyra, a melyekkel azután el is huzcolható. Ily tárgyak pld. a ruházat, ágynemű, rongyok, gyapju, szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök s hasonlók; — sőt étel- és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberbe és az iránta fogékony állatokba, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltatott kis borszerűlősen, például szuráson, karczolásán, lehorzsoláson át vagy pestis beteg emberről vagy állatról származó rovarok csipése útján kerül a keringő vérbe; — de ugyis átvihető a fertőző anyag, ha porral belelegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember. Tüdőpestisnél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyag átvitelét személyről-személyre.

5. Egyik helyről, másikra úgy jut el a pestis:
a) ha olyanok viszik el, a kik csak könnyű pestis betegségben szenvednek vagy a kik lábadoznak;
b) ha pestis betegnek kellőképen nem fertőtlenített tárgyain, ruháin, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;
c) ha hajókon vagy egyébként szállított, vagy önként vandorló egerek vagy patkányok viszik el magukkal; sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürülékei, esetleg holttestjei is közvetítik a betegség tova huzcolását.

Tenyész apa-állatok vizsgálata.

A „Gömör-Kishont” folyó évi 47-ik számának hírek rovatában megjelent „Tenyész állatok vizsgálata” czi-

tanult! Önkéntes korában már valamennyi vívómesterét megverte, és e mellett kitűnő lővő! De higgye meg nagyságos asszonyom, Viktor sohasem járt el gavallértalanul. A főhadnagyával való affáirejét tetszett említeni. Ez való igaz, de erre voltak komoly, igaz okai, melyeket kényes, bizalmas természetüknél fogva el nem mondhatok. Én tudom, hiszen én voltam ekkor az egyik segédje!

— És az a henezegés, azzal az ő győzhetetlenségével...?

— Eh! Ugyan melyik fiatalembernek ne szállna kissé a fejébe a dicsőség mámorja? És ha van is benne egy kis arrogancia, — vagy mint nevezni tetszett, — henezegés, én ismétlem, hogy Viktor nem köt bele senkibe. Ha vele szemben valaki kellemetlen, akkor igenis, ő tud szintén kellemetlen lenni, de különben olyan, mint egy kezes bárány!

— Báránybőrbe bajt farkas! — jegyzé meg Szentjóbyné — Szép! És ha én mindezt el is hiszem magának, mit csináljak az én fiatalembereimmel? Mindenkit sorra járjak talán, és elmondjam, hogy ez a szivtelen mérsárosnak kiáltott Brankó nem olyan krakéler, mint a hogy ti ezt hiszitek!?

— Szivtelen? Az igaz! Hiszen azért van itt.

— Micsoda?

— Elvesztette a szivét, és itt véli feltalálni.

— És maga még képes arra, hogy sületlen vicceket mondjon, mikor látja, hogy csak úgy föl a fejem!

— Ez komoly valóság, kérem! Megsugartott titokban, hogy ő nem a nagyságos asszony kedveért vezettette be magát ide. — mondá Balázs suttogó titkolódzó hangon.

— Hanem? Nos? Mondja! — kérdé Palma gyorsan, kíváncsi érdeklődéssel.

— Valkányi Magda tetszik neki szörnyen.

— Na jól választott! Egy romantikus, finom kedélyű leány, maga a szent poézis, és egy rabiatús, erőszakos férfi! Szép pár! Szecesszió korban élnek, mikor mindent színekkel akarunk kifejezni, úgy tűnik fel ez előtttem, mint a legszelidebb halvány kék, és a legrikítóbb haragos vörös! Szép színösszeállítás!

— Ki tudja? hátha nagyon is jól összefognak barátkozni?

mű közlemény helyreigazítása, illetve pótlására, miután ez a gazdaközönseget felettébb érdekli, szükségesnek látom az alábbiakat közölni:

Megelőző években az apaállatok vizsgálata tavasszal történt; jelenleg pedig gazdasági egyesületünk ohajára, valamenynyi járásban az ősz folyamán eszközöltetik. Ennek előnye, hogy a bizottság által kiselejtezt bikák a tél folyamán meghízalva, jobban értékesíthetők, továbbá hogy a szükséges apaállatok beszerzésére több idő áll rendelkezésre.

Mezőrendőrségi törvény alapján megalakult vizsgálóbizottság a rimaszécsi járás területén következő tagokból állott: gróf Almássy Arthur tb. főszolgabíró elnöke alatt Marikovszky Géza tisztartó, Horváth József földbirtokos, Poka Sándor állattenyésztési felügyelő, Lakner László gazd. egyll. titkár és Brauner Gyula vm. állatorvos. Állami állatorvosok részére a törvény működési kört ki nem jelölve, ők a vizsgáló bizottságnak nem tagjai. Megvizsgáltott simmenthali jellegű piros-tarka bika 42 db, kiselejteztette lett 12 db, magyar bika 37, kiselejteztette 9 db, szőke mangalicza kan 44, alkalmatlannak találtatott 7 db.

Rimaszombati járás területén Molitörisz Zoltán szolgabíró elnöke alatt Basilidesz János és Knöpfler Károly földbirtokosok; az állattenyésztési felügyelő, a vármegyei gazd egyesületi titkár, Fekete Pál földműves isk. igazgató és Brauner Gyula vármegyei állatorvos teljesítették a vizsgálatot. Elővezetett simmenthali jellegű piros-tarka bika 66 db, 1 db pintzgaui; kimustráltott 14 db, magyar bika 15 db, selejteztette lett 4 db. Mangalicza kan 28 db, alkalmatlannak nyilvánítottott 2 db.

Mivel az egyes járasok szarvasmarhatenyésztésének állapota az elővezetett apaállatok minőségéből teljes biztonsággal megítélhető; erre vonatkozólag a bizottság szomorú tapasztalást szerzett.

Közsegeink az apaállatok fajta jellegével, vészszilárdaságával, korával, kifejelettségével, s azok testalakulásával általában keveset törődnek. Náluk fődolog az olcsóság. Eltekintve az államtól bevásárolt csekély számú magyar és simmenthali fajta bikáktól, kiválóbb példányokat nem láttunk. Jóllehet a vizsgáló bizottság erősen figyelmeztette az egyes közsegek vagyoni és állattenyésztési állapotát, mégis a rimaszécsi járásban 21; a rimaszombatiában 18 darab bikát volt kénytelen kiselejtezni.

Nem helyesmelhető eljárás, hogy némely közsegek két fajta, t. i. magyar és simmenthali bikát tartanak, s azokat nem külön-külön esordában, hanem együttesen bocsájtják legelőre. Kevés figyelmet fordítanak továbbá az apaállatok táplálása és gondozására. Tenyész évad tartama alatt ritka községben kap a bika zabot, még kevésbé almot, kafét, meg vakarót! Mily óriási közgazdasági kár származik mindebből?!

Több helyen nem találtott megfelelőnek az apa-és az anyaállatok egymáshoz aránya sem. Erre való tekintettel a két járás közsegeibe tavaszra vagy 50—60 darab bika bevásárlandó lesz.

Beszerzendő bikák fajta-jellegére nézve addig is, míg a vármegyében a szarvasmarha fajták tenyész-kerülete szabályrendeletileg kijelölve lesz, a járási mezőgazdasági bizottság az északi zordonabb hegyi legelőkre pinzgaui, kevésbé hegyes tájakra simmenthali, lapályosabb déli részekre a magyar fajta alkalmazását ajánlja.

Mivel pedig a földművelésügyi miniszter mindazon közsegeknek, melyek az államtól, vagy pedig a vármegyei gazdasági egylet útján vásárolnak bikát, három részletben félévenként fizetendő 30% kedvezményt engedélyez; a 1½ éves mangalicza kanokat hasonló fizetési feltételek mellett darabonként 36 frtos árban adja; igazán megbojcsájtathatlan könnyelműség lenne, ha közsegeink nem sietnének e kedvező helyzetet kiaknázni. — Mindezen tényekről a közbirtokosság kiküldötteinek értelemesen velős előadásokat rögtönzött vármegyei gazdasági egyesületünk türelmes, fáradhatlan titkárja, Lakner László.

Köz- és mezőgazdasági szempontból, közsegeink vagyonsodásának nélkülözhetlen alapja az észszerű és

— Különbem mit bánom én ezt? Hanem azt előre megjegyzem, hogy minden tetteért, maga lesz felelős Isten és az emberek előtt. Most pedig jöjjön vissza a szalomba. Hátha már azóta provokálta az egész társaságot?

Pedig dehogy!

Oly szelid békességgel ült Brankó Viktor, Valkányi Magda mellett, mint egy — szerelmes ember!

*

Nagyon tulzott állítás lenne, mindenesetre azt mondani, hogy e társaság Brankó megjelenését közönyösen fogadta.

Sőt ellenkezőleg!

Ismerte őt (legalább is hírből vagy látásból) mindenki a székes-fővárosban, hiszen Brankó Viktor ez az „alak” volt, ki ott látható mindenütt, hol valami látható van.

A hölgyek és a fiatal emberek mindannyian igen előzékenyen fogadták, az azonban ki nem kerülhetette Viktor figyelmét, hogy ezen előzékenységnek volt valami tartózkodó ize. — Társalgásban mindenki vonakodott véleményt nyilvánítani, ha Brankó valamire már megjegyzést tett. Nem jártak éppen utánna, de jelenlétét szívesen, udvariasan fogadták mindenütt, s a fiatal emberek, midőn Viktor őket megszólította, kész örömmel, szinte sietve — bizonyos árnyalatával azonban a megtiszteltségnek — tegezték vissza.

Látta és észrevette ezt Brankó az első perczben. Nem örült, de nem is bosszankodott fölötte, hiszen már eléggé szokva volt hozzá, és el is határozta, hogy ezt a nagy előnyét felfogja használni.

Nincs ugyanis kellemetlenebb dolog a világon, mint tanuk előtt udvarolni. Pedig az már egy szokott lenni rendszeren, hogy az embert mindég a legalkalmatlanabb perczben zavarja meg valami udvarias hölgy vagy ur, ezzel az elcsépelet frázissal.

— Reményem, nem vagyok alkalmatlan...? s be sem várva a feleletet, helyet foglal.

Akárcsak John Poole világhírű „Pry Pál”-ja!

Nos, ettől Vikornak nem kellett tartani. Nem háborgatta volna őt senki, a világ minden kineiséért sem, nehogy ezáltal maga ellen bősztise. Sőt olykor

tervszerű állattenyésztés. Pár év óta tapasztalja már a bizottság, hogy az általa elhintett oktató, buzdító szózat terméketlen talajra talál, sőt némelyek által bizonyos kétkedéssel fogadtatik; ez alapon elhatározta: hogy jövőben, sőt már a tavaszi utózemleken teljes szigorúsággal fog eljárni, s a tenyésztésre nem alkalmas apaállatokat törvényes hatásköréhez képest, tenyésztésre egyáltalán alkalmatlanokká téteti.

Brauner Gyula, vm. állatorvos.

Hírek és vegyesek.

Vármegyei főispánja Hámos László folyó hó 28-án városunkba érkezett s részt vett a „Fehér-kereszt egylet ma — szerdán — tartott választmányi ülésén.

Kinevezés. A kassai kir. ítélőtábla elnöke folyó évi november 22-én 3825. eln. sz. a rendeletével az 1897 évi XXXIII. tcz. 2. § a értelmében 1900. év tartamára a rimaszombati kir. törvényszéknél szervezett esküdtbiróság elnökéül: *Kubinyi Aladár* kir. törvényszéki elnököt, helyetteséül *Medveczky Sándor* kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

Rendjelviselési engedély. Ő Felsege megengette, hogy *Hering Sámuel*, Coburg hercegi uradalmi erdőmester, a fejedelmi bolgár polgári érdem-rendet, elfogadhassa és viselhesse.

Kinevezések. A rimaszombati állami elemi iskolához f. évi november hó 22-én nevezte ki a vallás-és közoktatástügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága, rendes tanítókká, illetve tanítónővé: *Törköly József*, *Váry János*, *Czikora István*, *Paál Gyula*, *Nagy Zoltán*, *Fülep Benjámín*, *Geese Teréz*, *Matolcsy Pál* és *Bodor László* volt községi, s *Timko Mihály* és *Fekete Mihály* róm. kath. felekezeti tanítókat. Az igazgatói teendők vezetésével pedig *Törköly Józsefet* bizta meg a miniszter. Az áll. iskolai tanítók fizetése 1900. január hó 1-étől vannak folyóvá téve.

Eljegyzés. *Holländer Lajos* helybeli tekintélyes és jóhírű nagykereskedő bajos és művelt leányát: *Margitot* Budapesten eljegyezte. Dr. *Klein Mór* késmárki ügyvéd. A fiatal jegyes párt állandó zavartalan boldogság kísérje!

A gömörmezei Fehér-Kereszt egyesület folyó hó 29-én délután 3 órakor választmányi ülést tartott; tárgya volt a gyermekmenedékház jövő évi költségvetése, az államtól kérendő segély mérvének megállapítása és az éves közgyűlés határnapjának kitűzése; örvendesen értesülünk róla hogy az egyesület sikeres működése már annyira vezetett, hogy ez időszert is 9 gyermek van a menedékházban elhelyezve, s állami segély folytán kilátás van arra, hogy évről évre több csecsemő lesz az elvesztéstől a menedékhelyen az állammal megmentve.

Kinevezés. *Volkó Victor* itteni kir. pénzügyi számgyakornokot a pénzügyminiszter a zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez szám-tiszté nevezte ki.

Névmagyarosítás. *Steiner Bernát* rimaszombati lakos, valamint *Janke* nevű kis leánya, nevét Székely-re magyarosította meg belügyminiszteri engedéllyel.

Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Gömör-Kishont vármegyében a felső-vály-bikszögi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesé *Lökös János* birtokost, a nyustyai anyakönyvi kerületbe *Solcz Ádám* nyugalmazott tanítót, a bánrévei anyakönyvi kerületbe pedig *Illés József* tanítót anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Erzsébet emléktűnnp. A rimaszombati közs. polgári leányiskola boldogult királynőnk emlékéhez méltó iskolai ünnepséget rendezett f. hó 20-án. Az ünnepély d. e. 10 órakor, a növendékek énekkara által előadott „Erzsébet gyászdal”-al vette kezdetét. Ennek elhangzása után *Greiziger Dóra* IV-ik p. ö. növ. hatáson szavalt el „A nyolczadik tört.” — *Ábrányi E.* és szép-közleményét. Majd az intézet igazgatónöje: *Feketé Ottó Hedvig* urnó lépett az emelvényre s tartott egy

megesett. — hiszen utóvégre vannak ilyen helyzetek és körülmények — hogy szívesen vették volna valakinek a jelenlétét, s ilyenkor mindég nekik maguknak kellett valakit hozzájuk invitálni.

Hogy pedig ez, a feltűnőség határát soha el ne érje, ebben nagy segítségére volt Vikornak Balázs Gida, ez a Viktor szavaival élve — minden lében kanál.

Gida — mint azt annak idején Pálmának említette is — még az egyetemi évek óta jó barátságban volt Brankóval; s midőn ez neki bevallotta vonzalmát, Magda iránt, a mely azután a Szentjóbynéhoz való bevezetését eredményezte — Balázs örömmel ígerte meg barátjának, segítségét, közbenjárását.

— Köszönöm, édes Gida — felelt reá Viktor, — de jobb lesz, ha közbenjárásról, protekcióról nem is beszélsz. Hidd el, ez többet ront, mint használ. Bizd ezt a dolgot csak egészen én rám. — Nem is azért vallottam meg neked a titkomat. De látod, én ismerem nagyon jól azt a szerelmes állapotot, t. i. a filozofáló regényírók műveiből. Ezt igaz szívvvel mondhatom, hogy csak Bourget és társából meritem a tudományomat, hiszen te épp oly jól tudod, mint én, hogy eddig bizony nem volt még egy futólagos liaison-om sem. Azt a pár gyerekes felhevülést, persze nem számítom ide. Nos tudom, azt, hogy a szerelmes ember ki- és beszámíthatlan. Nem tud elfogultan, helyesen okoskodni, s ilyenkor aztán sok ostobaságot csinál. Csak arra akarlak téged kérni, hogy ha én is belekerülnek ebbe az édes mindnyájunkra nézve közös csávába, állj mellettem a te — elismerem sokszor könnyelmű, de mégis — praktikus világnézeteiddel, és esetleg, ha szükség kerül reá, ne tagadj meg tőlem néhány jó, baráti tanácsot!

— Hogyne, édes fiam! Hogyne! — biztatá Balázs Brankót — hiszem te igen jó gyerek vagy, a kinek a kedveért én megteszek bármit. Az ilyesfajta dolog meg éppen nem csak élvezetet nyújt, nekem, de szinte nélkülözhetetlen reám nézve. Neked kedvesem, csak egy hibád van.

— Egy? Az nem sok. Es mi lenne az vajjon? (Folytatás következik).

gondolatokban gazdag, szívet- és lelket képző emléke-
szédet, mely úgy a növendékeket, mint a jelenlevő kö-
zönséget mélyen megragadta. A hála és kegyelet őrzésére
a honleányi erények ébresztése és ápolására oly alkalmas
szép beszéd után **Osváth Ilona** IV. o. n. mély érzéssel,
meghatóan szavalta el Makkai E. „Erzsébet” című
költeményét. Ezután a növendékek énekára „Szánd meg
Isten a magyart” énekelte s ennek végeztével az intézet
igazgatójára megköszönte a közönség részvételét s az
igazán megható, szép és tanulságos ünnepély véget ért.

Haláleset. *Rozslosnik* Sámuel, Dobsina város
tanácsnoka, f. hó 16-án, életének 31-ik évében, rövid
szünet után elhalt. A boldogult nagy népszerűségnek
örvendett. Szülővárosában a halála nagy részvétet keltett.

Vadászat. A rima-murány-salgótarjáni vasmű-
egyesület folyó hó 21., 22 és 23-án sikerült hajtóvadá-
szatot rendezett az egyesület vepéri erdőjében. 15 éve,
hogy ezen a területen nem vadásztak, nagy reményekkel
indultak tehát Nimródjaink a rengeteg erdősejtekbe és
fáradságos vadászatra. Várakozásuknak lett is eredménye,
mert 18 darab őz, 2 császármadár és 100 darab nyul
került terítékre, azonkívül számos őz, egy pár sörte-vad
szerezésesen elmenekült. — A vadászaton résztvettek:
Áronffy Ernő főerdész, Bobok Tivadar erdőmester,
Bornemisza Elemér földbirtokos, Fáy Gyula földbirtokos,
Hámos Aladár földbirtokos, Koreny Gyula erdőmester,
Komáromy István vármegyei aljegyző, Lukács Géza
vármegyei főjegyző, Marton János társulati ügyész,
Mariássy Gyula j. főszolgabíró, Mariássy László árvaszéki
elnök, Negruzzi N. vasuti főmérnök Bukarestből, Ragályi
Gyula földbirtokos, Szakall Vincze árvaszéki elnök, Zachar
István kir. erdőfelügyelő.

Letartóztatott bíró. Pazar Gusztáv nyustyai
körjegyző a csendőrség közbenjöttével *Sivara János*
rimabrézói bírónál hivatalból vizsgálatot tartott, a mely
alkalommal a község pénztárában 44 ft 46 kr. hiányt
konstatáltak. A nevezett bírót letartóztatták és megindí-
tották ellene a vizsgálatot.

Tűz. Feleden folyó hó 26-án este Babus János
feledi lakos esürje kigyuladt s a körülhalmozott szalma
és takarmánnyal együtt porig égett.

Lopások. Ferencz János ajnácskői lakos kárára
folyó hó 26-án a reggeli órákban egy darab sertést;
Herélyi Pál szintén ajnácskői lakos kárára 2 drb sertést
65 ft értékben záratlan sertés-óljából elhajtottak.

Városunk költségelirányzata. A jövő
1900-ik évre szóló előirányzott költségvetés elkészült, s
annak nyomtatott példányait szétküldték a városi képví-
selőknek előzetes tanulmányozás céljából. Az előirány-
zat szerint a **jövő évi szükséglet: 177313 korona 96**
fillér. És pedig a tételek szerint: I. Adókra 15694 kor.
30 fillér. II. Rendszeresített fizetésekre: 49007 kor. 17
fillér. III. Irodai szükségletekre: 2250 korona. IV. fuvar,
nap- és tiszteldíjakra: 800 kor. V. Ujonevezési köl-
ségekre: 350 kor. VI. községi épületek javítása és bizo-
sítási díjak: 4980 kor. VII. Utezak, terek tisztázása, utak,
hidak stb. karban tartása: 2550 kor. VIII. Iskolai célo-
kra: 28831 kor. 40 fillér. (E tétel az államosítás foly-
tán jelentékenyen módosulni fog.) IX. Hivatalos és rend-
őri kiadások: 15158 kor. 10 fillér. X. Gazdasági kiadá-
sok: 28089 kor. 30 fillér. XI. Városi eselédre és
szegényalapra: 340 kor. XII. Terhelő adósságok kama-
taira: 12070 kor. XIII. Rendkívüli kiadásokra: 11473
kor. 69 fillér. XIV. Előlegezésekre: 200 kor. XV. Vegy-
es és előre nem láthatókra: 5520 kor. **A fedezet ösz-
szege: 155389 kor. 23 fillér.** Itt jelentékenyebb tétel az
ingatlan vagyon jövedelme: 86334 kor. 94 fillér, a re-
gés és egyéb jogok jövedelme: 38138 kor. 78 fillér.
Tökek- és részvények jövedelme: 5973 kor. 16 fillér;
térítmények, iskolai tan- és beirat. díjakból 12611 kor.
35 fillér. **A fedezeti hiány: 21924 kor. 73 fillér,** mely-
nek eltüntetésére szolgál: 21% községi- és 5% iskolai
pótadó és a földadó után 13% mezei kerülő bér fedezése.
A költségvetésre egyébként még visszatérünk.

Tréfás meghívó. A nagy-őzei műkedvelők
következő szellemes módon adnak életelt magukról:
„A nagy-őzei műkedvelő társulat által végeztetett: Az
unalommal vádolt Lehan Goltság elleni ügyben a fel-
vidítő jótékonycélú tárgyalás a társulat hivatalos helyisé-
gében a városi vendéglő nagytermében 1899 évi deczem-
ber hó 2-ik napja estli 8 óráj. kitűztetik, s erre Czímzett
és tisztelt családja oly hozzáadással idéztetik meg, hogy
megjelenése esetén csupán 2 korona részvételi illeték
lesz lefizetendő, ellenben meg nem jelenése esetén 2
korona lefizetésében elmarasztaltatik, esetleg elővezetése
elrendeltetni fog. — Kelt Nagy-Rőczen, 1899. évi no-
vember hó 20-ik napján. A nagy-őzei műkedvelő
társulat rendezősége. — **Tárgyalási jegyzék:** 1. Fel-
olvasás, tartja Ferdinánd Jenő. — 2. Kuplek, éneklí
Pokoly István — 3. Nem vagyok féltékeny. Monológ.
Előadja Hegedűs Aranka k. a. — 4. Dalok az „1000
év” című színműből. Zongorakisérettel éneklí Bogár
Aranka k. a. — 5. Két nő egy férfi ellen. Vigjáték 1
felvonásban. Irta: Domanóir. — **Személyek:** Martinet
Makfalvi Ferencz. — Eugenia, neje Csizi Katinka k. a.
Clarisse, fiatal özvegy Ginovszky Ilonka k. a. — 6.
Tilinkó; cigányzene kísérettel, előadja Dessewty Árpád.
A mi e tárgyalás keretében el nem végezhető, az az
utánna következő tánc feladata.

Tűz. Talyiga Pál dusai kanász-bojtár gondatlansága
következtében folyó hó 27-én a dusai erdő ültetvénye
mellett egy odvas fa kigyuladt, melynek lángjától az erdő
is tüzet kapott, a mit csak nagy nehezen lehetett elol-
tani. A tettes ellen, miután hibáját beismerte, megindí-
tották a vizsgálatot.

Jól informált tankönyv. Véletlenül a ke-
zünkbe jutott egy tankönyv: Lasz Samu fővárosi tanár
földrajza, melyet a helybeli egy. prot. főgymnáziumban
is tanítanak. E könyvből furesa dolgokat tanulunk, s ha
annak az írója az ország valamennyi vármegyéjéről oly
alapos információt szerzett, mint Gömörmegyről,
akkor a növendékek csakugyan meg fogják tanulni a
megyékről és városokról azt, a mi ott — nincs, s azok-
ról a nevezetésekről fogják ismerni a városokat, a
mik bennük — lehetnének. — Rimaszombatról a könyv
azt tanítja, hogy itt a vármegye székvárosában van pro-
testáns és róm. kath. főgymnázium, s hogy a város
„fonott kalácsáról” ismeretes. A csutóra és a teher
cipő, melyről a régi földrajzok megismertették a várost,
méltnan elszégyenkezhettek a lesújtó mellőzés miatt.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.
A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Nyilttér*).

Bücsü.

Midőn a nyüstyai körorvosi állást végleg elhagyom, nem te-
hetem ezt a nélkül, hogy Istenhözadót mondva, egyúttal halás
köszönetemet ne nyilvánítsam ez uton is mindazon tisztelt jóakaróm
és barátainknak kik pártfogásuk és támogatásukkal folyton elhal-
moztak. Magamat további barátságuk és jóakarukba ajánlva, —
maradtam Rimaszombat, 1899. november 30.

Dr. Bleier Leó, oszgyáni körorvos.

Nyilatkozat.

E lapok mult heti számában „Hírek és vegyesek” rovatában
üzleti borítékjaim tót felírása tététt bíralat tárgyává. — Helyes. —
A szerkesztőségnek abban teljesen igaza van, hogy nem vonva le
üzletem értékétől semmit sem, ha borítékjaim magyar feliratuak
volnának is, mint a hogy nem is von le, mert ime itt küldök (Át-
vettük Szerk.) mintát, van nekem ebből éppen oly mennyiségben,
mint a másiktól. Az illető beküldő urat nem is a tót felirat bántja,
hanem egyrészt annak az értelmé. (mert antiszemita-izú), ambar
tudom azt is, hogy strohmanokkal dolgozik; másrészt az illetőnek
ez a legszolidabb alattomos támadása s ez éppen úgy, mint a többi
a világot sem hazafias érzületének a kifolyása, hanem merő üzleti
spekuláció. — Tisztelez lakosainak jó része ez idő szerint még nem
tud magyarul, s azt hiszem nem von le semmit hazafiságonból, ha
ezek számára tót feliratu borítékot használnak. — Különbön pedig
ezésem magyar feliratu. Takáts Dániel

* E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetmény.

A Gömörmegyei Nép- és Iparbank a
4862, 4081, 4781, 4046, 3076, 4697, 4378, 4730, 5871,
5830, 6157, 5558, 5955, 5916, 6030, 5603, 6143, 6013,
6185, 6026, 6066, 6067, 6139, 6121, 6216 és 6130 szá-
mok alatt elzálogosított és nem rendezett kézi zálogtár-
gyakat, u. m. arany, ezüst pénzeket, ékszereket, ezüst
evő- és díszeszközöket, különféle értékpapirokat és betétes
könyveket **1899. deczember hó 16-án** d. u. 2
(kettő) óráján saját helyiségében elárverezteti.

Rimaszombat, 1899. november 30

1-2

Az igazgatóság.

Villanyos-telepek, csengők

felállítását és javítását jutányos áron
elvallalja **Schwarcz Ignác**
Rimaszombat, Kossuth-utca 21. sz.

Eladó iskola-épület.

A rimaszombati egyesült pro-
testáns főgymnázium épülete, mely
Rimaszombat legélénkebb forgalmu utczáján,
a két piac között fekszik, és a mely üzleti
és gyári helyiségeknek olesó szerrel beren-
dezhető. — eladó. Ajánlatokat elfogad 1900.
február 1-ig

Rimaszombatban, 1899. november 25.

Az igazgatóság.

1-3

Hirdetmény.

462. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi 4413/p.
számu végzése következtében **Farkas Gyula** ügyvéd
által képviselt **putnoki takarékpénztár** felperes
javára **Ablonczy Pál** keleméri lakos alperes ellen 100 ft
járuléki erejéig 1898. évi szeptember hó 15-én fogana-
tosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és
1169 ft 80 kr-ra becsült szobabeli butorok, 2 darab ló,
1 darab tehén, gazdasági eszközök s egyéb tárgyakból
álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornallyai kir. jbiróság V. 25/4.
1899. sz. végzése folytán 100 ft tökekövetelés, ennek
1898. évi április hó 6. napjától járó 6 % kamatai, 1/3%
váltó-díj és eddig összesen bíróság már megállapí-
tott költségek erejéig Kelemér községben alperes lakásán
leendő eszközölsére **1899. évi deczember hó 6-ik**
napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és
ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz.
107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a
legtöbbet igé rőnek becsáron alul is el fognak adatni.
Kelt Tornallyán, 1899. évi november hó 20-án.

Záborszky Sándor, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

460. sz. — Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré
teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1898. évi
2806/p. számu végzése következtében **Farkas Gyula**
ügyvéd által képviselt **putnoki takarékpénztár**
felperes javára **Ablonczy Pál** keleméri lakos alperes
ellen 100 ft járuléki erejéig 1898. évi augusztus hó
26-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és
felülfoglalt és 497 ft 80 kr-ra becsült 1 darab tehén,
takarmányeműek, 70 kereszt buza és 24 kereszt árpa-
ból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tornallyai kir. járásbíróság V.
25/5. 1899. számu végzése folytán 100 ft tökekövete-
lés, ennek 1899. évi deczember hó 31-ik napjától
járó 6 % kamatai, 1/3% váltó-díj és eddig összesen
bíróilag már megállapított költségek erejéig Kelemér
községben alperes lakásán leendő eszközölsére **1899.**
évi deczember hó 6-ik napjának délelőtti 9 órája
határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok
az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében
készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igé rőnek becsáron
alól is elfognak adatni.

Kelt Tornallyán 1899. évi november hó 20. napján.

Záborszky Sándor, kir. jbir. végrehajtó.

Hirdetmény.

Nagy-Rőcze r. t. város tulajdonát képező,
a várostól 20 percz távolságban fekvő

fürdő,

ahhoz tartozó melléképületekkel, 5 kataszteri holdat
tevő kert és fenyves parkokkal, üvegházal együtt
1900. év márczius hó 1-től kezdve öt (5)
egymásután következő évekre a folyó
évi deczember hó 28-án d. e. 9 órakor meg-
tartandó nyilvános árverés utján a városházánál
haszonbérbe fog adatni.

A bérleti feltételek a városi irodában meg-
tekinthetők.

Nagy-Rőcze, 1899. november hó 22-én.

Stefancsik Károly, polgármester.

1-3

Hirdetmény.

4546. sz. — **Klein Mór** rimaszombati lakos és a
Magyar orsz. központi tkpénztár végrehajtatók-
nak **Bányay Ferencz, Bányay Ilona** és **Bányay**
László, zabari és **Fáy Barnabás** serkei lakos
végrehajtást szenvedők elleni ügyében a végrehajtási
árverés és pedig a Magyar Országos központi takarék-
pénztár javára **Bányay Ferencz, Bányay Ilona,**
Bányay László és **Fáy Barnabás** ellen 278 ft
20 kr. töke- és járuléki és **Klein Mór** rimaszombati
lakos javára **Bányay Ferencz** és **Bányay Ilona**
ellen 200 ft töke s járuléki iránti árverési ügyében
a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és
következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvény-
szék területén lévő Zabar községben fekvő és a zabari
30. sz. tjkvben foglalt Fáy Barnabás tulajdonát képező
A I. 1—18. sorszám alatt foglalt ingatlanokra 1285
ftban. A II. 1—5. sorszám alatt foglalt ingatlanokra
5 ftban.

És a zabari 32. sz. tjkvben foglalt Bányay Ferencz,
Bányay Ilona és Bányay László nevéen álló A. I. 1—17.
sorszám alatti ingatlanokra 697 ftban és a II. 1—3.
sorszám alatt foglalt ingatlanokra 3 ftban megállapított
kikiáltási becsárban elrendelte, annak megtartására ha-
tárnapul **1899. évi deczember hó 29-nek** d. e.
10 óráját Zabar községbe, a község házába tűzte ki,
mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a becsáron
alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár
10%-át, azaz 125 ft 10 krt, 50 krt, 69 ft 70 krt és
30 krt készpénzben, vagy az, 1882-ik évi 60. t.-cz. 42.
§-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333.
sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kije-
lölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezbehez le-
tenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről
kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt át-
szolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi
hatóság 1899. évi október hó 24-én.

Kovács, kir. tszéki bíró.

Szabottár.

MANDEL és DEUTSCH

Erzsébet-tér, Samarjay-ház. RIMASZOMBAT. Erzsébet-tér, Samarjay-ház.

A t. vevőközönség szives figyelmébe!

A midőn bátrak vagyunk a mélyen tisztelt közönségnek czégünk nagy ará-
nyokban rendezett

karácsonyi vásárjára

szives figyelmét felhívni, szolgáljon egyszersmind szives tudomásul, hogy áruházunk-
ban az összes őszi és téli valódi **angol női ruhakelmék, selymek, mosó-
flanellek, barchettek, mosó-krettonok, szepességi damaszt-árak, sohiffonok**
és valódi **rumburgi czérna-vásznak** stb. stb., az árak óriási
leszállítása, az anyagok divatossága, jósága és megbízhatóságához képest — kedves
meglepetésként fog hatnia t. vevőközönségre.

B. pártfogásért esedezve, maradtunk

kiváló tisztelettel

MANDEL és DEUTSCH.

1-3

Szabottár.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mint hogy a legelső ötvösmű gyárokkal közvetlen összeköttetésbe léptem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy a jutányos ár, mint a szép művészi kivitel tekintetében a n. é. közönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem, a miről bárki is személyes meggyőződést szerezhet.

SCHWARCZ I.

ezelőtt Hertsko Bertalan

órák és ékszerész

Rimaszombat. Erzsébet-tér.

3-*

Pályázati hirdetés.

675 sz. — Losonez r. t. város tanácsa, a város utczáinak és esatornáinak tisztántartására, továbbá a hazi szemétnék kihordására pályázatot hirdet s felhívja mindazokat, a kik ezen vállalatot elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott és a polgármesteri hivatalra címzett zárt ajánlataikat melyben a megajánlott vállalat összes számkokkal és szóval világosan kiteendő, folyó évi **december hó 15-éig** annyival inkább nyujtsák be, mivel az elkészen érkezé ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A feltételek a következők:

1. Köteles a vállalkozó 1900. év január hó 1-től kezdődőleg (6) hat egymásután következő éven, tehát bezárólag 1905 év december hó 31-éig

a) a város területén levő lakóházakban, udvarokban, kertekben vagy egyéb helyeken összegyűjtött mindennemű szemetet és hulladékot hetenkint kétszer kihordani s a hatóság által előírt módon a közegészségre ártalmatlanná tenni. A szemet kihordása csakis zárt kosokban és naponként délelőtt 6 óratól 11 óráig, délután 2-5 óráig eszközölhető.

b) Járványos időben, vagy ha azt a járvány elleni intézkedések szükségessé tennék, a hatóság rendelkezésére képest a kihordás minden második nap teljesítendő.

c) A hatóság által megállapított napokon a város főutczáit, nevezetesen a vácz-kassai államutat, a gács-utczát, a belső piacot, (Kubinyi-tér) a vasuti-utczát, a sugar-utczát és a kiskarsa-utczát hetenkint kétszer és pedig nyáron, vagyis április hó 15-től október hó 15-ig délelőtt 8 óráig, télen, vagyis október hó 15-től április hó 15-ig délelőtt 10 óráig, a többi utczákat és tereket hetenkint egyszer, lehetőleg a délelőtti órákban kisöpörtetni s a összesöpört anyagot azonnal kihordatni: az összes nyílt esatornákat minden nap, a patak medrét pedig hetenkint egyszer kitisztítani.

2. Ezen munkálatokért vállalkozó a külön kötendő szerződésben megállapított s közgyűlésileg jóváhagyott vállalati összeget évenként utólagos részletekben veszi fel a köztisztasági pénztárból.

3. Tartozik a vállalkozó a fenti munkálatokon kívül a szerződés tartama alatt a városban elhullott állatokat a hatóság által kijelölendő dögterre szállíttatni és azt elásatni, ezen teendőért következő díjakat fog az elhullott állat tulajdonosától kapni:

a) minden nagyobb állat, mint ló, tehen, ökör után 1 frt;
b) minden kisebb állat, mint esikó, borjú, kutya, juh után 30 kr;

c) minden más állat után 20 kr.

Ha az elhullott állat megnyuzása és bőrének értékesítése orvosilag engedélyeztetik, a nagyobb állatok bőrének lenyuzásáért 20 kr fizetnek, a bőr azonban az állat tulajdonosáé marad.

4. A szemétkihordási vállalat összes berendezései és személyzete hatósági felügyelet alatt áll és köteles a hatóság rendelkezéseire képest szigorúan alkalmazkodni: csak teljesen megbízható szolgák alkalmazhatók és az olyan eszed ki ellen a hatóságnak kifogása van, haladék nélkül elbocsátandó.

5. Undort gerjesztő vagy ronda járművek és beteg állatok nem használhatók.

6. A mennyiben vállalkozó elvállalt kötelezettségeit megintés daczára pontosan nem teljesítene, a város hatósága jogosult azokat vagy azok egy részét vállalkozó költségére és veszélyére teljesíteni, az ekként felmerülő költségek 8 nap alatt megtérítendőek, ellenben az óvadék értékesíthető és annak értékéből azok levonhatók s ezenfelül a köztisztasági szabályrendelet büntető §§-ai is alkalmazhatók. Ismétlés esetén, vagy ha a kaució kiegészítése figyelmeztetés daczára 8 nap alatt nem teljesítették a város közönsége a szerződést felbonthatja, mely esetben az óvadék minden beszámítás nélkül a város tulajdonába megy át.

7. A vállalati hat év letelte előtt félévi kölesönös felmondásnak van helye, ha a felmondást egyik fél sem érvényesítene, a szerződés további 3 évre meghosszabbítottnak tekintetik.

8. Ezen vállalkozásból eredő mindennemű adók, továbbá szerződési bélyegek, ügyleti illetékek és mindenneknek mindennemű járuléka vállalkozót terhelik.

9. Az ajánlathoz készpénzben, óvadékképes papirokban vagy a helybeli pénzintézetek betétkönyveiben 250 korona biztosíték esatolendő, mely összeg vállalkozó ajánlatának elfogadása esetén a vállalati szerződés megkötésekor 500 koronára kiegészítendő.

10. A város tanácsa a beérkezett ajánlattevők feletti szabad választási jogát fenntartja magának vagy tetszés szerint újabb pályázatot hirdet.

11. Vállalkozóra nézve a beadott ajánlat azonnal, a városra nézve azonban csak a képviselőtestületi közgyűlés jóváhagyásával válik kötelező erejűvé.

Kelt Losonezon, a város tanácsának 1899. évi november hó 21. napján tartott üléséből.

Wagner Sándor, polgármester

A kőbányai

Király-Sörfőző részv.-társaság

„Góliát“

MALÁTASÖRE

a legegészségesebb, legtáplálóbb és legkellemesebb üdítő ital.

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanár urak gyógyczélokra is ajánlják és idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Kapható minden jobb fűszer-kereskedésben és vendéglőben.

➡ **Óvakodjunk utánzatoktól.** ➡

Eredeti minőségben kapható Rimaszombatban **Heksch Bertalan** fűszerkereskedésében.

Felhívás nagy karácsonyi vásárra!

➡ **Szenzációs alkalmi vásárlások** ➡

Glücksthal Mór női és uri divatáruházában.

Aruházamban a legalkalmasabb karácsonyi ajándékok **meglepő olcsó árban** fognak árusíttatni, u. m.: női és uri **divattárgyak, czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, harisnyák, karmantyuk, boák**, a legdivatosabb **női felöltők, keztyük, zsebkendők, kötények, fűzők**, kezdett **kézimunkák** és mindenféle rövid- és szövött-árúk; — továbbá a raktáramban felmaradt **tunis- és csipke-függönyök, asztal-terítők és futó-szőnyegek** feleáron árusíttatnak.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

GLÜCKSTHAL MÓR,

Rimaszombat. Erzsébet-tér.

1-2

➡ **Leszállított árak.** ➡

A FÖLDMIVELÉSÜGYI M. KIR. MINISZTERIUM

felügyelete alatt álló és a „Magyar Bortelmezők Országos Szövetkezete“ által vezetett **magyar királyi országos központi mintapincze** borelárusítási képvisellete:

HOLLÄNDER és WEISZ

fűszer-, liszt- és csemegekereskedése Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Van szerenesénk a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy miután alkalmunk nyílt a m. kir. országos központi mintapincze palackborait jutányosabb áron beszerezni, **e kedvezményt az igen tisztelt vevőközönség javára fordítjuk**, s mélyen leszállított árjegyzékünkre felhívjuk becses figyelmét.

Kiváló tisztelettel

HOLLÄNDER és WEISZ.

1-3

Vidéki rendelmények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nagy karácsonyi Occasio!

LAKNER EMIL

DIVATÁRUHÁZA RIMASZOMBATBAN (Erzsébet-tér).

Van szerenesém a nagyérdemű hölgyközönségnek szives tudomására hozni, hogy az ezidei

karácsonyi Occasio-eladás

nagy meglepetéssel fog járulni, minthogy már megérkeztek ez idei **őszi és téli valódi angol ruha-kelmék** s azokat leszállított áron fogom elárusítani.

Együttal a raktár tulhalmozása miatt a következő **ezikkek** is olcsó áron árusítom, u. m. **téli cheviottok**, a legdivatosabb **selymek**, valódi **cosmanosi barchettek** és **mosó-kelmék**, francia **flanettek**, valódi **szepességi damaszt-törülközők**, **terítékek**, **rumburgi, creás és szepesi vásznak**, mindenféle **díszek**, ugyszintén **ingek, nyakkendők, keztyük** stb. a legnagyobb választékban.

A nagy árleszállítás csakis december 24-ig tart!

Kérve a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a kiváló alkalmat el ne mulassza és minél tömegesebb megjelenést kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

LAKNER EMIL.

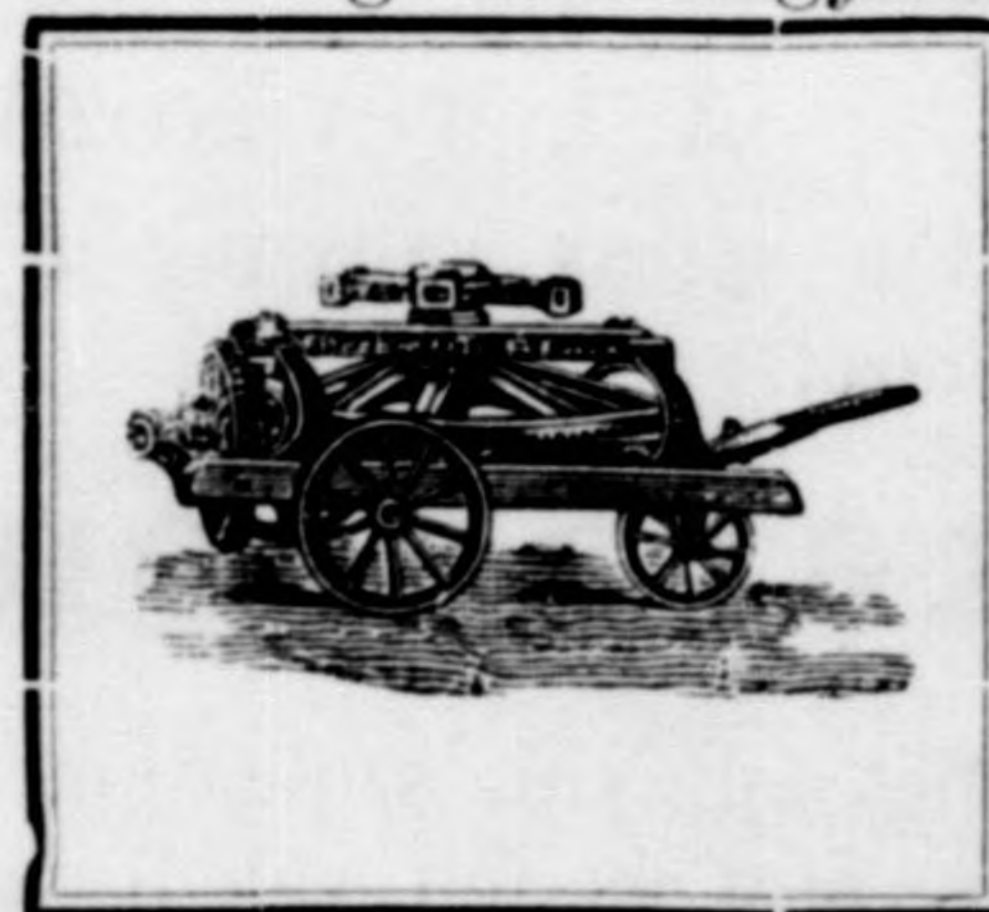
2-*

Nagy karácsonyi Occasio!

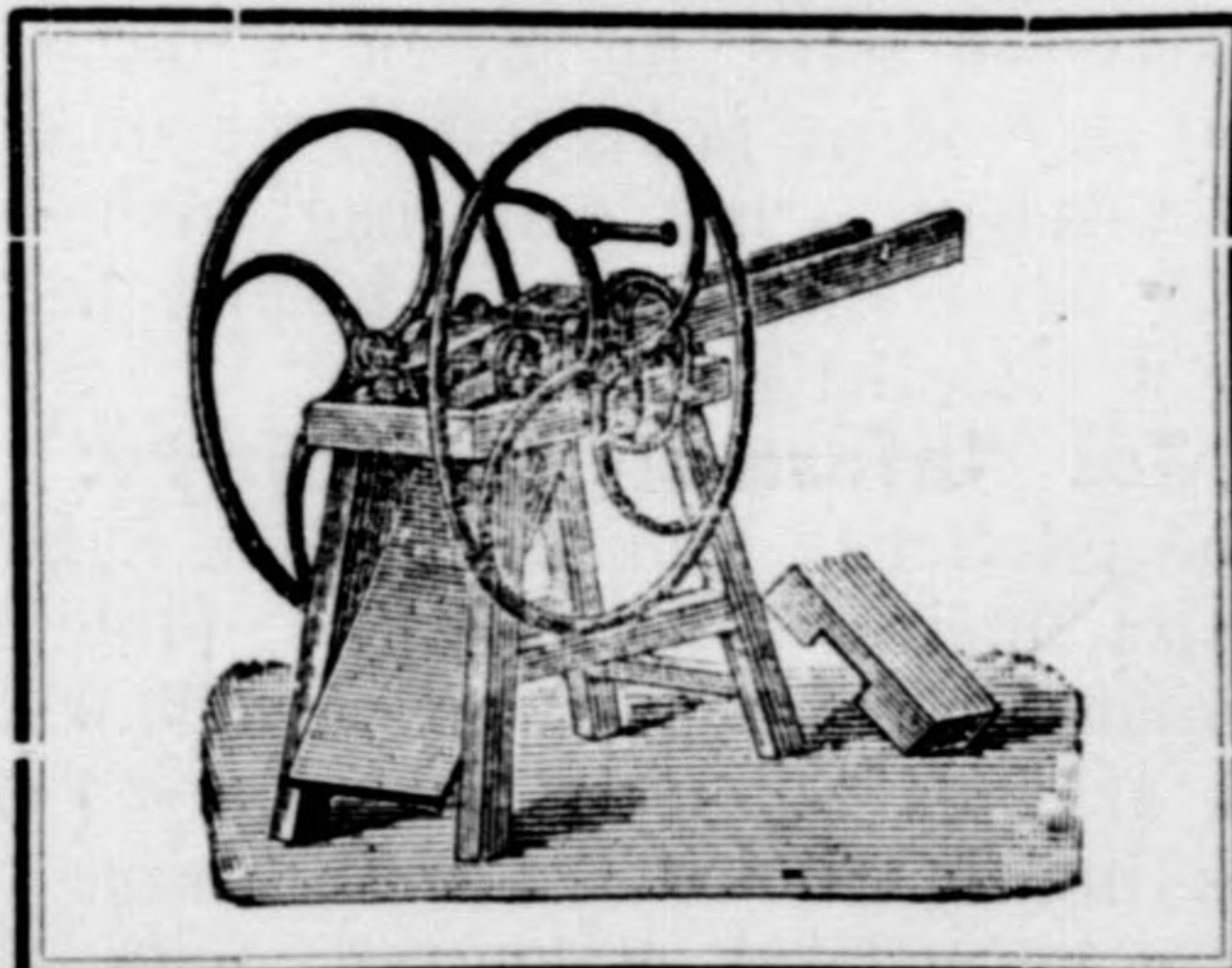
FLEISCHER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecs kavágókat, kézi- vagy járgányhajtásra
Répvágókat és tengerimorzsolókat.
Olajsajtolókat és olajmagpörkölőket.
Olajmag-zúzókat, továbbá
Örlő és daráló malmokat,

Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket, szivatytyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődének gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra bérmentve küldjük.

3-6